nyhedsbrev

NR. 3 · MAJ 2022

LEDEMOTIVER I OPERA

Hvad er et ledemotiv? Det er en kort musikalsk frase, en kort melodi, der i operaer for eksempel hæfter sig til en person, og som kommer igen, når personen atter kommer på scenen eller bliver omtalt. Der er utallige variationsmuligheder for ledemotiver, som også kan knytte sig til genstande, ideer eller hændelser.

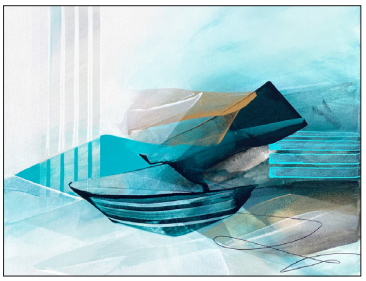

Det er især Richard Wagner, som er blevet bredere kendt for brugen af ledemotiver, men mange komponister både før ham, samtidig med ham og efter ham har betjent sig af ledemotiver i deres musik.

Brugen af ledemotiver kan være i en ganske enkel form som et såkaldt "erindringsmotiv", hvor man erindrer noget, der er sket tidligere i handlingen, og hvor så en musikstump fra det pågældende sted kommer igen. Det kan også – som i Wagners sene værker – være et helt fletværk af musikalske motiver, der ligger som en ekstra kommentarstrøm i både orkester og sangstemmer, og som har affødt bogudgivelser af ledemotiv-førere. Der kan også være ledemotiver i instrumentalmusik, og senere blev der i øvrigt tillige brugt ledemotiver i filmmusik.

Det giver en ekstra dimension til operaoplevelsen, når man bliver opmærksom på ledemotiver, som i mange tilfælde slet ikke er vanskelige at høre. Ofte kender lytteren dem udmærket, men er måske ikke bevidst om deres rolle i sammenhængen.

I foredraget giver Leif Balthzersen eksempler på, hvordan forskellige komponister har brugt ledemotiver, og der bliver musik af blandt andre Mozart, Weber, Berlioz, Verdi, Wagner, Tjajkovskij og Richard Strauss.

Arrangementet finder sted **onsdag 11. maj kl. 19** i mødelokalet i **FO-byen**, Frederiksgade 78B i Aarhus.

Vi har hørt at...

... Lise Davidsen i næste sæson vil debutere i to store roller i italienske operaer: Giorgetta i Pucinis *Il tabarro (Kappen)* på Gran Teatre del Liceu i Barcelona og Elisabeth af Valois i Verdis *Don Carlo* i Royal Opera House Covent Garden i London.

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Den ordinære generalforsamling blev afholdt 26. marts 2022.

Aase Holmgren valgtes som dirigent, som konstaterede at generalforsamlingen var rettidigt indkaldt og var beslutningsdygtig.

Da bestyrelsesformanden måtte melde afbud pga. sygdom aflagde André Marcks bestyrelsesberetning. I det forgangne år stod foreningen for en række arrangementer, der trods Corona-nedlukning i to omgange blev gennemført i 2021; dog måtte Nytårstaffel aflyses samt et par andre arrangementer som vi dog planlægger at afvikle i år.

Herefter blev beretningen godkendt.

André Marcks fremlagde og kommenterede det reviderede årsregnskab, der viste overskud på kr. 3.147,05. Egenkapital på kr. 89.429,88. Regnskabet blev godkendt.

Medlemskontingent for 2023 blev vedtaget uændret og udgør fortsat 250 kr. om året. Per Eland blev genvalgt som formand for bestyrelsen. Forsamlingen genvalgte også Bjørn Hvidt-Pedersen som bestyrelsesmedlem og Per Rasmussen som foreningens revisor.

Under *Indkomne forslag* blev foreningens fremtid diskuteret efter oplæg fra bestyrelsen. Medlemstallet er fortsat dalende og er lige nu 305. Det medfører færre indtægter fra kontingenter til at bruge på foreningens aktiviteter. Hvordan håndterer vi det?

Et lignende spørgsmål blev stillet på sidste års generalforsamling, hvor vi opfordrede medlemmerne til at give deres mening tilkende. Bestyrelsen har ikke fået noget skriftligt, men flere kommenterede emnet direkte på mødet.

Der blev foreslået besparelser på udgifter til leje af mødelokaler. Loungen i FO-byen betales i forhold til medlemstal – ca. 3.000 kr., og Kammermusiksalen i Musikhuset koster os ca. 2.700 kr. (vi skal bruge flygel til koncerterne). Man foreslog det tidligere lokalcenter på Kirkegårdsvej, Trøjborg, hvor mange andre foreninger mødes. Et andet forslag var Folkestedet (Det gamle Bymuseum), hvor der ikke skal betales leje. Bestyrelsen vil undersøge alle mulighederne.

Et medlem foreslog annoncering efter nye medlemmer på de sociale medier, Facebook og Instagram. Vi vil gøre forsøg lige så snart kapacitet i bestyrelsen tillader det.

Der blev spurgt om vi må uddele flyers el.lign. før/efter en forestilling/koncert i Musikhuset. Det kan desværre ikke lade sig gøre. Kun arrangører af opførelser, der finder sted i huset, må uddele programmer, flyers, eller lignende reklamemateialer. Alle andre henvises til en hylde foran Lille Sal. Foreningens flyers har ligget der i årevis.

Der kom et forslag om entrebetaling for ikke-medlemmer. Der er yderst sjældent at medlemmer inviterer gæster, så ordningen vil ikke bidrage væssenligt til reduktion af omkostningsniveauet. Forslaget om afvikling af arrangementer om eftermiddagen i stedet for om aftenen kan næppe realiseres. Vi har en del medlemmer der stadigvæk er på...

fortsættes på bagsiden...

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

...fortsat fra forsiden

... arbejdsmarkedet, så de ville være afskåret fra enhver deltagelse. Og det faktum, at operachef Philipp Kochheim taler engelsk på møder med medlemmerne, har vi ingen indflydelse på.

Under *Eventuelt* orienterede André Marcks om nyt fra Den Jyske Opera. Salget af venneabonnementer er skudt i gang. I den kommende sæson oplever vi corona-udsatte *Sunset Boulevard*, der kommer på programmet til august – den spilles kun i Aarhus. De to enaktere: *I Pagliacci* af Ruggiero Leoncavallo og *La Vendetta* af den danske komponist Asger Hamerik er turnéforestillinger og kommer til Aarhus til november/december. *Trylleløjten* opføres som speciel familieegnet opera. Det er en turnéforestilling med besøg i Aarhus primo februar 2023. Til foråret 2023 opføres dramaet *Dracula* på Aarhus Teater. Den Jyske operas kor medvirker sammen med skuespillere fra teatret. Desuden er der i 2022 mange andre aktiviteter fra Operaens side i anledning af 75-års jubilæet. Se f.eks. *Opera i Parken* 11. juni.

Efter lodtrækning om 3 CD'er til heldige vindere sluttede generalforsamlingen kl. 15.

Efter en pause med forfriskninger var der flot koncert med sopranen Lykke Appelon fra Musikkonservatoriet. Maren Marie Tange akkompagnerede sangerinden.

Stor begejstring over koncerten.

OPTAKT TIL OPERAFORESTILLINGERNE I HAMBORG

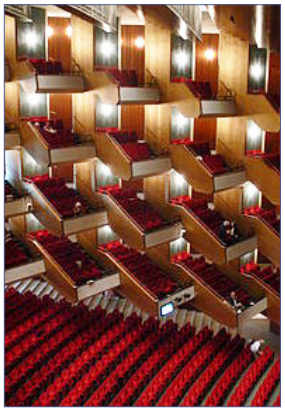

I forbindelse med operaturen til Hamborg forbereder vi gennemgang af de to operaer, vi skal se på scenen af Statsoperaen. De er som bekendt Mozart *Figaros bryllup* og Donizettis *Don Pasquale*.

Figaros bryllup er en af alle tiders mest spillede og elskede operaer. Musikken er vidunderlig, og den dramatiske dybde er bundløs. Men handlingen er kompliceret, tempoet er højt og forviklingerne står i kø for at snuble over hinanden.

Vi er i Sevilla, Spanien. Figaro planlægger sit bryllup med Susanna, men den gamle Bartolo forsøger at få Figaro til at gifte sig med husholdersken Marcellina. I mellemtiden gør grev Almaviva, kur til Susanna. Men grevinden og Susanna udtænker en plan, der kan vække Almavivas jalousi. Og så er der den unge Cherubino, der længes efter at forstå, hvad kærlighed virkelig handler om...

Don Pasquale er et af de få værker af Donizetti, der aldrig har forladt repertoiret. Plottet henter sin inspiration direkte fra *commedia dell'arte*, og karakterer i stykket forestiller dem, der almindeligvis er til stede i denne type komedie. Således repræsenterer Don Pasquale Pantalone, Ernesto Pierrot i kærlighed, Malatesta den listige Scapin, mens Norina repræsenterer Colombine.

Den ældre, rige ungkarl Don Pasquale har besluttet sig for at gifte sig – mest af alt for at irritere sin nevø Ernesto og gøre ham arveløs, fordi han nægtede at gifte sig med den rige pige, Don Pasquale havde udset ham. Det vil Ernesto imidlertid ikke, da han elsker Norina. Don Pasquale beder doktor Malatesta om hjælp til at finde en ung kone. Hvad han dog ikke ved er, at Malatasta er ven med Norina og Ernesto. Sammen spinder de tre et net om Don Pasquale.

Optakten finder sted **torsdag 2. juni kl. 19** i mødelokalet i **FO-byen**, Frederiksgade 78B i Aarhus.

OPERA I PARKEN 2022

Den Jyske Opera inviterer sammen med Aarhus Symfoniorkester til koncerten *Opera i Parken*. Denne tilbagevendende begivenhed foregår hvert år i juni måned i Skanseparken i hjertet af Aarhus.

I år kan man opleve kendt og elsket musik af bl.a. Mozart, Verdi, Bizet, Leoncavallo, Puccini og Lloyd Webber fremført af Aarhus Symfoniorkester, Den Jyske Operas Kor og internationale solister: Katharina Maria Abt, Elise Caluwaerts, Randy Diamond, Thomas Paul og Dorothea Spilger. Christopher Lichtenstein dirigerer.

Koncertens program består af operahits og uddrag fra den kommende sæson: musicalen *Sunset Boulevard*, dobbeltopera-thrilleren *La Vendetta / I Pagliacci* og familieforestillingen *Trylleløjten*.

Koncerten er gratis og finder sted **lørdag 11. juni kl. 15** i Skanseparken, Aarhus C.

AKTIVITETSKALENDER

- Onsdag 11. maj 2022 kl. 19
  LEDEMOTIVER I OPERA
  v/ Leif V S Balthzersen
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- Torsdag 2. juni 2022 kl. 19
  OPTAKT TIL FORESTILLINGERNE I HAMBORG
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- 10.– 12. juni 2022
  OPERATUR TIL HAMBORG
  Mozart: Figaros bryllup
  Donizetti: Don Pasquale
- Onsdag 3. august 2022 kl. 19
  OM SUNSET BOULEVARD
  FO-byen, Frederiksgade 78B

ROSENKAVALEREN

I kølvandet på causeriet *Salzburg Festival 100 år* tilbyder vi en DVD-indspilning af den legendariske opsætning af *Rosenkavaleren*, der i 1960 indviede det nye Grosses Festspielhaus i Salzburg.

Det er en *remastered* version af forestillingen dirigeret af Herbert von Karajan med Elisabeth Schwarzkopf, Sena Jurinac, Annelise Rothenberger og Otto Edelamnn.

Indspilningen kan erhverves for **180 kr.** (normalprisen herhjemme er 319 kr.). Den kan inden 15. maj bestilles på den elektroniske kupon på nettet.

De bestilte skiver kan afhentes til foreningens arrangementer i FO-byen eller bestilles til forsendelse med posten mod et forsendelsesgebyr på 50 kr.